

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Prezentul standard a fost elaborat în cadrul proiectului „Restructurarea sistemului de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar prin generalizarea sistemului de credite profesionale transferabile” (POSDRU/3/1.3/S/2/ID 3777)

Anexa 7 la OMENCȘ nr. 4477 / 06.07.2016

**Standard profesional de formare continuă
pentru funcția didactic auxiliară
corepetitor
*- debutant -***

ARGUMENT

I. Descrierea funcției didactice auxiliare *corepetitor* în învățământul preuniversitar

I.1. Context

Conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, funcția de *corepetitor* în învățământul preuniversitar face parte din categoria funcțiilor didactice auxiliare, regăsindu-se în organigramele instituțiilor de învățământ preuniversitar vocațional, a palatelor și cluburilor copiilor. Menționăm faptul că mai există o funcție didactică, aceea de *profesor corepetitor*, care este însă una cu rol de formare/evaluare, profesorul corepetitor fiind cadru didactic și având toate drepturile, obligațiile și atribuțiile ce decurg de aici. Mai există însă și o altă funcție, cu titulatură asemănătoare, aceea de *maestru corepetitor*. Acesta este pianistul acompaniator care lucrează în teatrele muzicale și în filarmonici. Deoarece, în practică, funcțiile de corepetitor și maestru corepetitor sunt, de multe ori, deservite de aceleași persoane, în alcătuirea Standardelor de formare continuă am ținut cont de acest lucru și am inclus unele obiecte de studiu care pot duce la ridicarea standardelor de performanță pentru ambele funcții.

I.2. Istoric

Povestea pianului începe la jumătatea secolului al XII-lea cu primul său strămoș - monocordul cu clape - căruia ulterior i-au fost adăugate mai multe coarde, transformându-se în mult mai cunoscutul clavicord, care funcționa printr-un mecanism de atingere a coardelor în momentul apăsării clapelor. Până la începutul secolului al XV-lea, clavicordul ajungea să aibă zece coarde, fiecare dintre ele producând cel puțin două note prin atingerea coardelor în două puncte diferite pe lungimea acesteia.

Un alt instrument premergător pianului a fost clavecinul, care producea sunete atunci când în urma atingerii clapelor coardele erau ciupite de pene de lemn, așa cum buricul degetelor ciupește coardele de chitară. Acesta avea însă dezavantajul de a nu permite celui care cânta să ofere dinamism muzicii. Deși a fost des utilizat pe parcursul a două sute de ani, până în secolul al XVIII-lea claviatura sa ajungând până la opt octave, clavecinul a pierdut treptat teren în fața unui nou instrument numit pianoforte. În 1709, italianul Bartolomeo Cristofori din Padova, fabricant de clavecine, începea construcția primului mecanism de pian pe principiul atingerii coardelor cu ciocănele, fără ca acestea să rămână în contact cu coarda după producerea sunetului. În plus, impactul ciocănelelor putea fi controlat cu ajutorul pedalelor.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

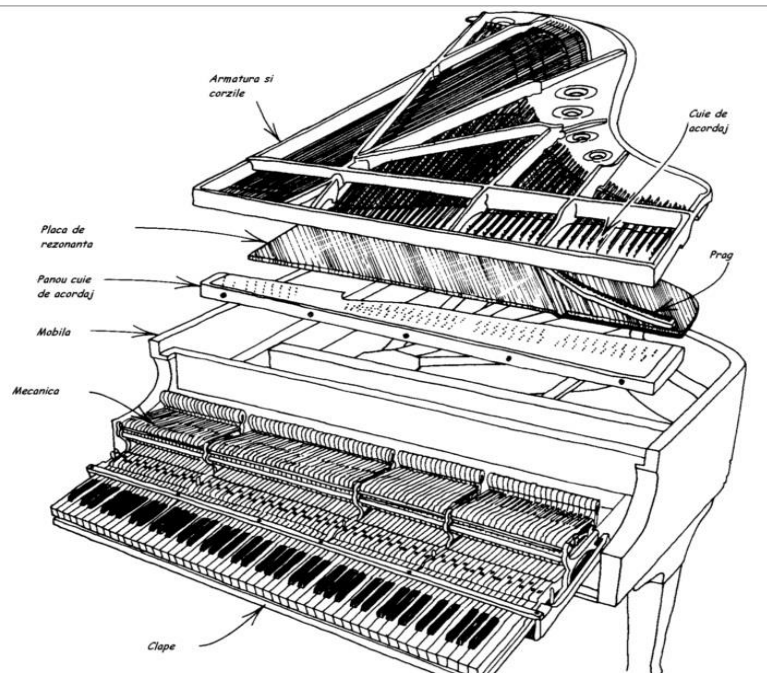
PIAN

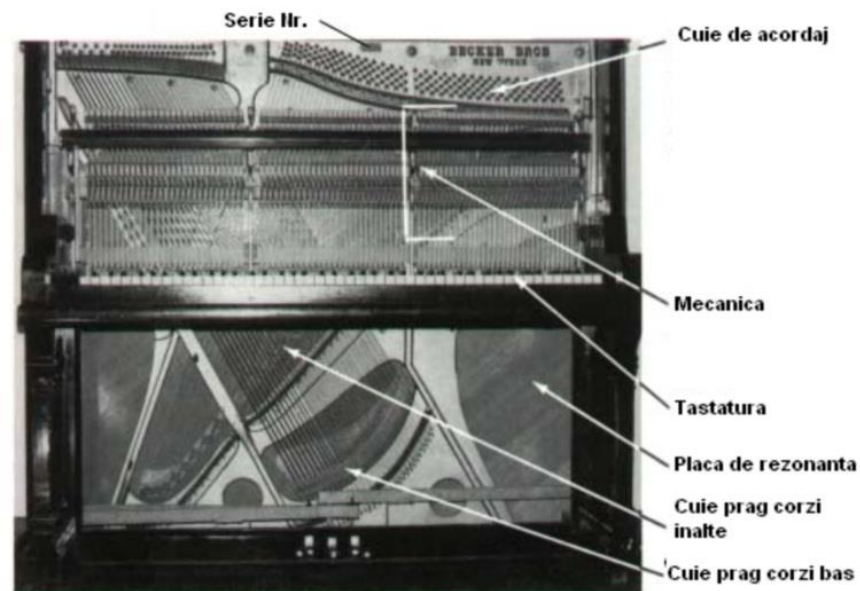
PIANINĂ

Denumirea de pianoforte, menținută până în 1850, a fost dată tocmai datorită acestui principiu de funcționare care permitea obținerea unui sunet variat și clar, mai lung sau mai scurt, mai tare sau mai încet, în funcție de dorința celui care acționa clapele. Invenția lui Cristofori a fost menționată pentru prima dată în 1711, împreună cu o schiță a instrumentului, într-un document scris de către Francesco Scipione Maffei, constituind sursa de inspirație pentru prima generație de fabricanți de pianе.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

COMPONENTELE PIANULUI

COMPONENTELE PIANINEI

Corepetitorul¹

¹ **COREPETITÓR, -OÁRE**, *corepetitori, -oare* s.m. și f. Persoană care acompaniază la pian, la repetiție sau în concerte, recitaluri și spectacole, un instrumentist, un dansator etc.; repetitor. - **Co-** + **repetitor**.

Sursa : DEX '98

COREPETITÓR, -OÁRE s. m. f. interpret care repetă, îndrumă sau acompaniază (la pian, orchestră) soliștii vocali sau instrumentali, dansatorii, coriștii etc., înaintea sau în timpul spectacolului și concertului. (< lat. *correpetitor*)

Sursa : neoficial

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Corepetitorul este un pianist profesionist, care este caracterizat în primul rând prin pluralismul sarcinilor pe care, din când în când, pe parcursul unei stagiuni sau chiar în cadrul aceluiași spectacol, poate fi rugat să le îndeplinească. Fiind vorba de sarcini de înaltă finețe și responsabilitate, contribuția sa în domeniul teatrului muzical este de extremă importanță. Printre activitățile sale specifice se regăsește cea de pianist la repetițiile de cabină, pianist la ansamblurile muzicale cu dirijorul de orchestră și soliștii, pianist la repetițiile de regie, cea de maestru corepetitor la scenă, corepetitor pentru balet, pianist în cadrul orchestrei, atunci când partitura muzicală solicită aceasta, susține în spectacole acompaniamentul recitativelor. Suportul său de lucru indispensabil este partitura pentru canto și pian, transcriere a partiturii de orchestră pentru instrumentul care, mai mult decât oricare altul, poate să rezume întreaga orchestră.

Pentru a înțelege în profunzime natura muncii corepetitorului, este necesară o succintă incursiune în istoria muzicii, de-a lungul marilor epoci creatoare, legată binenteles de apariția și dezvoltarea acompaniamentului.

Este știut faptul că fiecare compoziție muzicală este expresia spiritului vremii și poartă pecetea epocii în care a fost scrisă și a compozitorului care i-a dat viață, deci și evoluția acompaniamentului va fi strâns legată de dezvoltarea societății, de perfecționarea instrumentelor și a procedeelelor componistice.

Prin acompaniament, cuvânt de sorginte franceză (*accompagner*- a însoți), se înțelege „ansamblul elementelor care, în țesătura muzicală, au rol expresiv, subordonat melodiei sau melodiilor principale.” (Dicționarul de termeni muzicali)

Însoțirea vocii și a mișcării de către un instrument muzical, se cunoaște încă din epoca primitivă. A bate din palme, a cânta la instrumente rudimentare, laolaltă cu cântecul și cu dansul, erau modalități firești de exprimare ale omului primitiv, în încercarea de a îndupleca și de a îmblânzi forțele naturii.

În sclavagism, marile civilizații antice - egipteană, sumeriană, babiloniană, indiană, japoneză, chineză, etc.- își aduc un aport însemnat la îmbogățirea expresiei și a mijloacelor de exprimare.

Apar strămoșii instrumentelor de suflat (aulos, fluier, trompetă, clarinet, nai, cimpoi), dar și instrumentele rudimentare de percuție, sau cele cu corzi (harpa, lira, lăută, chitara) . Ele îmbogățesc cu expresivitatea lor viața fastuoasă a curților regale, procesiunile religioase și nu în ultimă instanță, viața oamenilor de rând.

Acompanierea vocii cu fluier, lăută, kitară sau aulos este foarte răspândită, fără să putem vorbi însă de un acompaniament variat, în sensul actual al cuvântului. Instrumentul însoțește vocea numai omofon, deși se cunoaște și eterofonia (distanțarea pe porțiuni mici de linia melodică și revenirea la ea).

Civilizația greacă ne-a lăsat o fabuloasă moștenire muzicală- notația alfabetică pentru muzică- cunoașterea modurilor și folosirea lor pentru crearea unei anume stări psihice. Muzica era socotită, de altfel, un puternic mijloc de educare în masă.

Totodată, muzica avea o varietate ritmică remarcabilă și servea ca acompaniament pentru dansuri, coruri religioase, acțiuni scenice în teatrul antic, chiar și ca fundal sonor în cadrul intrecerilor cu caracter sportiv- vezi jocurile olimpice.

Existau întreceri muzicale, concursuri pentru descoperirea celui mai bun cântăreț, cu ajutorul căruia să poată invoca bunăvoința zeilor. Acești muzicieni, care acompaniau evenimentele sociale și culturale ale timpului lor, deveneau adevărați virtuozii ai instrumentelor lor, traducând în cântecul lor improvizat gândurile și sentimentele ascultătorilor.

Acompaniamentul devine atât de însemnat la greci, încât în secolul al VII-lea î.e.n. se înființează școli dedicate însușirii aulodiei și kitarodiei. Importanța muzicii este atât de mare, încât ea este considerată una dintre cele patru științe matematice, alături de astronomie, geografie și aritmetică.

După destrămarea marilor civilizații antice și după căderea Imperiului Roman, începe o altă epocă de dezvoltare a omenirii și implicit a științei muzicale. În feudalism, după o lungă perioadă de acumulări, muzica își va lărgi orizonturile de cunoaștere, prin apariția polifoniei. (suprapunerea mai multor linii melodice, aflate într-o dependență relativă).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Monodiei muzicii religioase a bisericii catolice, fără acompaniament instrumental, i se va adăuga cu timpul, încă o voce, care va însoți tenorul la interval de cvartă sau de cvintă. Astfel asistăm la apariția primei forme polifonice, numită organum, în secolele IX și X.

Odată cu apariția diafoniei, va apărea și caracterul multivocal în muzică. În cantus gemellus, organum de origine engleză, intervalul la care se mișcă cele două voci, nu mai este de cvartă și de cvintă, ci devine terță.

Suprapunerea mai multor voci, însoțite de texte în limba latină sau în limba zonei de proveniență, duce la formarea genurilor polifonice și a procedeelelor componistice tipice acestei etape.

Perioada Ars Antiqua, cuprinsă între 1160 și 1325, coincide cu formarea așezămintelor eclesiastice, veritabile școli muzicale, la rândul lor, în care se dezvoltă notația muzicală, cu scrierea pe portativul cu patru linii. Se constituie ca gen misa și motetul.

În Europa occidentală, muzica laică a secolelor XII-XIII se caracterizează prin afirmarea cântecului trubadurilor și truverilor, primii reprezentanți ai artei muzicale poetice. Ei reprezintă adevărate individualități artistice, într-o perioadă dominată până atunci de anonimatul călugărilor sau de creatorii de folclor.

Fie că sunt amatori, de obicei de sorginte nobilă, fie că sunt profesioniști, numiți jongleuri sau menestreli, ei folosesc melodii originale și practică stilul monodic, acompaniindu-se uneori cu viola (strămoșul violei), cu care își subliniază finalurile de frază, sfârșitul strofelor sau cântă mici secțiuni instrumentale.

Instrumentele acompaniatoare sunt în marea lor majoritate cele cu corzi, la care se pot cânta acorduri compacte sau arpegiate - chitara, lăuta, lyra, mandola și mandolina etc.

Aproximativ în aceeași perioadă, a secolelor X- XIII, în cadrul slujbelor religioase catolice, se dezvoltă, anticipând apariția operei și a teatrului liric, drama liturgică, al cărei text, aproape ca un libret, este treptat versificat și dispus în strofe. Inițial, în aceste "mistere" se folosesc fragmente melodice gregoriene, iar mai târziu, sub influența trubadurilor, se cântă și melodii profane.

Cântarea monodică alternează cu dialoguri și coruri, la care se utilizează și acompaniament instrumental. Instrumentele muzicale folosite în această perioadă aveau o întindere registrică mai mică decât cea de azi și o sonoritate mai redusă, în funcție de materialele din care erau confecționate. Instrumentele cu corzi erau mai delicate, corzile de maș utilizate, nepermițând o sonoritate prea amplă.

În opoziție cu rigorile *Ars Antiquae*, în Franța secolului al XIV-lea, se afirmă noi tendințe muzicale, concretizate în varietatea ritmului, care se eliberează de constrângerile exclusiv ternare de până acum. Libertatea ritmului atrage după sine și libertatea suprapunerii vocilor, pe texte diferite. În Italia, *Ars Nova* se afirmă la Florență. În această epocă, genurile cele mai populare, alături de madrigal, sunt *caccia* și *ballata*.

Inovațiile din domeniul notației muzicale, au ca urmare eliberarea muzicii de text, ceea ce contribuie la nașterea muzicii polifonice instrumentale.

Apărută ca o reacție față de spiritul religios medieval, *Renașterea*, cu principala sa trăsătură - umanismul - este epoca de înflorire culturală a Europei occidentale (secolele XIV- XVI). Deși în muzică se afirmă mai târziu decât în celelalte arte, *Renașterea* rămâne piatră de hotar în dezvoltarea muzicii europene. Pregătită cu mult înainte, prin laicizarea muzicii și prin perfecționarea instrumentelor și a scriiturii pe mai multe voci, ea este "epoca de aur" a polifoniei.

Pentru acompaniament, *Renașterea* înseamnă de fapt chiar perioada nașterii propriu zise, în sensul modern al termenului. Sub influența practicii muzicale populare, muzicienii profesioniști ai vremii recurg la muzica instrumentală, pe care o traduc în lucrări vocal-polifonice, ca de exemplu *frotolla* sau *villanella*, înlocuind astfel partidele vocale, în afara vocii principale, printr-un acompaniament instrumental.

Este o etapă importantă în pregătirea monodiei. Se remarcă tendința de a abandona contrapunctul, în favoarea scriiturii verticale. În polifonia neerlandeză întâlnim secțiuni acordice, iar armonia care se naște și a cărei cale e deschisă de lucrările teoretice ale lui Zarlino, începe să nu mai neliniștească urechea.

În multitudinea căutărilor din timpul *Renașterii*, apare tendința imitării perfecțiunii grecești, având drept urmare redescoperirea tragediei antice. Intelectualii grupați în „Camerata florentină” promovează monodia acompaniată și elementele constitutive ale melodramei - aria și recitativul.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Aria devine forma de manifestare a expresivității lirice, fie ca piesă solistică vocală, fie integrată în operă, cantată, iar recitativul, cu cele două variante „secco” sau „arioso”, va fi purtătorul textului epic. Afirmarea monodiei acompaniate este în strânsă legătură cu folosirea basului cifrat, procedeu de citire a acordurilor bazat pe indicarea intervalelor prin cifre, ceea ce determină simplificarea scriiturii, opere întregi putând fi scrise pe două portative.

Practica monodiei acompaniate a însemnat de fapt nașterea acompaniamentului în sensul actual al termenului și totodată apariția acompaniatorului, ca și profesie. Definirea obligațiilor unui bun acompaniator îi aparține lui J.J. Rousseau, în dicționarul său de muzică: „Un bun acompaniator trebuie să fie un mare muzician, să cunoască bine instrumentul, să aibă urechea sensibilă, degetele suple și un bun gust”.

Barocul este caracterizat de o efervescență creatoare fără precedent, prezentă în toate formele de manifestare. Noul stil e definit de ornamentație bogată și de libertatea exprimării în forme noi. Se dezvoltă opera și baletul de curte. Claudio Monteverdi schimbă rolul acompaniamentului în operă, acesta introducând acțiunea și făcând comentarii muzicale asupra textului literar.

Genurile instrumentale practicate în Baroc sunt sonata „da chiesa” și „sonata da camera”, apoi suita și sonata a tre, scrise pentru două instrumente și bas continuu. Cele mai des întâlnite sonate erau cele pentru vioară și basso continuo. Stilul scriiturii era cel al dialogului instrumental, cu elemente moderne de tremolo și ornamente cu caracter de virtuositate. Deseori cele două instrumente se mișcă în terțe sau sexte paralele, susținute de un bas simplu. J.J. Rousseau afirmă: „sonata este în mod obișnuit alcătuită ca un ansamblu dintr-un instrument ce recită, acompaniat de un bas cifrat”.

Tehnica compozițională a perioadei baroce se bazează pe basul cifrat. Începând cu o notare prescurtată care indică armonia cuprinsă între două voci extreme, basul cifrat devine un tipar constructiv, un mijloc de a câștiga continuitate, lăsând vocea superioară sau alte voci libere să exprime un text sau o fantezie instrumentală. Unele voci îndeplinesc o funcție de acompaniament armonic sau „ripieno”, în timp ce altele au rol de solist.

Diviziunea funcțiilor de „ripieno” și „solo”, împreună cu contrastele inspirate din muzica policorală, a produs o nouă combinație de „solo” și „tutti”. Aceasta a fost sursa concertului instrumental. Corelli adoptă introducerile lente, mișcările în stil fugatto și finalurile ternare. A.Vivaldi creează primele sale concerte solo, reducând grupul concertino, la un singur instrument.

În Franța e la modă „sonata acompaniata”- Leclair, Couperin, Mondoville, Rameau- în care rolul instrumentelor se inversează, vioara acompaniind instrumentul cu claviatură. Basul continuo participă uneori ca parte egală, iar anumite aspecte de virtuositate ale sonatelor sunt împrumutate din stilul concertistic al lui Vivaldi, altele din aria de operă sau din ritmica și maniera dansului și uverturii franceze.

La sfârșitul secolului al XVII-lea apare pentru prima dată scrierea integrală a părții de acompaniament de către compozitor și dispare astfel basul cifrat. Sonatele pentru vioară și cembalo de J.S. Bach și Haendel sunt capodopere ale genului și modele în tratarea variată a acompaniamentului. Tratarea și răspunderea egală a celor două instrumente din sonată, duce la densitatea echilibrată a țesăturii melodice.

Perioada de maturitate a celor doi compozitori, coincide de altfel cu perioada sistematizării gândirii polifonice și armonice în cadrul sistemului tonal major, minor și cu stabilirea principalelor relații de armonie, a funcțiilor tonale ale tonicii, dominantei și subdominantei.

Celebrul „Tratat de armonie” al lui Rameau pune bazele teoretice ale acestei științe muzicale. Barocul este, în concluzie, etapa marilor cuceriri muzicale, etapă în care coexistă polifonia, monodia acompaniată și armonia cu sistemele tonale major și minor.

Pe de o parte acompaniamentul basului cifrat este îngrădit de reguli stricte, pe de altă parte cel scris în întregime de compozitori are o dependență considerabilă față de vocea solistică, datorită persistenței tratării polifonice a materialului sonor.

Acompaniamentele, executate în cea mai mare parte la clavecin, cereau, la fel ca și astăzi, știință și virtuositate instrumentală.

Instrumentele de suflat se perfecționează și ele, fiind construite pe baza legilor rezonanței naturale, iar emisia este bazată exclusiv pe intonarea armonicilor unui sunet fundamental. Acordajul este fix, realizat pentru fiecare tonalitate în parte, ceea ce duce la utilizarea de fiecare dată a unui alt instrument. Instrumentele de suflat din lemn mai aveau de așteptat mulți ani până să capete forma și posibilitățile tehnice actuale. Tempo-ul se menținea în limite relativ reduse, gustul pentru

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

virtuozitate manifestându-se prin utilizarea unei ornamentații bogate, specifică epocii. Posibilitățile tehnice ale instrumentelor nu permiteau folosirea unor tempo-uri prea lente, neexistând posibilitatea de susținere a duratei sunetului. Dinamica se manifesta prin contrastele de *tutti* și de *sol* și prin trecerile progresive de la o nuanță la alta.

Clasicismul (perioadă situată în muzică aproximativ între anii 1750 și 1830) impune noi forme și genuri muzicale. Apare forma clasică de sonată bitematică, dar și totodată apare și simfonia. Procedeele polifonice sunt parțial abandonate, iar basul cifrat dispare în mare parte. Se fixează bitematismul și forma de sonată (expoziție- dezvoltare-repriză). Legea contrastului acționează pe toate planurile- tematic, melodic, armonic și ritmic. Apariția pianului, cu marile lui posibilități tehnice și expresive duce la diversificarea procedeeleor componistice, pianul fiind prezent într-o tratare tematică foarte variată, în sonate, triouri, cvartetele, etc.

Sonatele pentru pian și vioară de Mozart sau cele pentru vioară și pian de Beethoven sunt exemple de măiestrie componistică și modele de tratare a instrumentelor, în funcție de împărțirile tematice. Ponderea instrumentelor este aproape egală în aceste compoziții, la fel ca în sonatele romantice și moderne, astfel încât nu putem spune că pianul are rol de acompaniator, ci e partener egal în discursul muzical.

Drumul deschis de Vivaldi prin reducerea grupului „concertino” la un singur instrument și implicit apariția concertului solo, va fi continuat și de maestrul clasicismului. Haydn aduce în prim plan dialogul și comentariul dintre instrumentul solist și orchestră, iar Mozart și Beethoven dăruiesc omenirii capodopere în literatura genului, în care acompaniamentul orchestral înfrumusețează, completează și întrește discursul muzical.

Epoca *Romantismului*, denumită de Yehudi Menuhin în cartea *Muzica omului* drept „timpul individualităților”, exprimă fără rețineri, în contrast cu clasicismul, tumultul trăirilor, sentimente contradictorii, pasiunile și chiar fantasticul, în forme muzicale dominate de o mare libertate.

Liedul se desăvârșește acum ca formă și ca gen, în lucrările lui Schubert, Schumann, Brahms, Wolf, etc. Acompaniamentul capătă o importanță deosebită în problematica lucrării, partea vocală și cea instrumentală îmbinându-se, subordonându-se reliefării nuanțelor textului poetic. Instrumentele, mai ales pianul și vioara, își etalează nebănuite posibilități tehnice și expresive în mâinile unor instrumentiști compozitori de geniu, ca Chopin, Liszt, Paganini sau Schumann. În paralel, din nevoia de diferențiere timbrală, apar instrumente noi, dinamica își extinde paleta coloristică, cu nuanțe de la pppp la ffff, iar pe lângă deja uzitatele crescendo și decrescendo, apar procedeele de *subito forte* și *subito piano*. Armonia are un rol foarte important, schimbările armonice sunt din ce în ce mai dese, se utilizează relații armonice surprinzătoare, cu rezolvări atipice, iar cromatizarea se dezvoltă până la limita atonalismului. Se constată o redescoperire a structurilor polifonice, ca urmare a sudiului lucrărilor preclasice și reutilizarea lor de această dată înveșmântate în procedee armonice.

Relația solist-acompaniator este reevaluată, zonele de acompaniament căpătând o importanță sporită, scriitura este mult mai densă, apropiată de cea orchestrală, iar instrumentul solist este încadrat în sonoritatea generală a ansamblului. Odată cu lucrările lui Liszt și Berlioz se naște muzica programatică, iar belcântoul italian cunoaște o dezvoltare fără precedent prin operele lui Verdi.

Piese instrumentale camerale din această epocă sunt de o mare varietate tematică. Sonatele pentru vioară și pian de Schubert, Schumann, Brahms, Grieg sau Dvorak, cer în egală măsură de la ambii instrumentiști, pregătire muzicală și tehnică instrumentală ireproșabilă.

Odată cu apariția recitalului instrumental, apare și virtuosul modern, cu un repertoriu bogat și variat ca stiluri abordate, format din cea mai mare parte din piese cu acompaniament de pian. Iau naștere genurile miniaturale, în forme libere, unde instrumentul solist etalează pasaje de maximă virtuozitate, cu acompaniament de pian, având rol de susținător ritmic și armonic. Promotorii genului sunt virtuozii de renume, precum Sarasate, Kreisler, Wieniawski, Popper, etc.

Alături de virtuosul modern, apare și acompaniatorul modern, care, spre deosebire de *maestro al cembalo*, trebuie să interpreteze textul gata făcut, fără să-l mai prelucereze. Urmărind în continuare evoluția artei muzicale, întâlnim numeroase curente și școli, care se dezvoltă fie paralel, fie succesiv.

Secolul XX se confruntă cu manifestarea unor modalități de exprimare muzicală contradictorii. Procedeele componistice se diversifică, formele de expresie se îmbogățesc prin dispariția sistemului tonal pe de o parte, iar pe de altă parte prin utilizarea modurilor populare specifice și a celor orientale. Se înnoiește și notația muzicală, cu o multitudine de semne grafice, care corespund cerințelor expresive. Specificul principalelor curente ale secolului XX, constă în dispariția parțială a acompaniamentului, în sensul strict al cuvântului, în piesele acestei etape găsim suprapuneri de planuri sonore, egale ca importanță.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Această sumară trecere în revistă a evoluției acompaniamentului de-a lungul marilor epoci muzicale, e necesară pentru o mai bună înțelegere a problemelor specifice cu care se confruntă corepetitorul ce activează în cadrul școlilor și liceelor vocaționale, în cadrul palatelor și cluburilor copiilor, al cercurilor artistice și al caselor de cultură cu rol de acompaniator, însoțitor al discursurilor artistice, partener în repetiții și spectacole de teatru vorbit, teatru de păpuși, musical-uri, balet, dansuri populare și moderne etc.

I.3. Atribuții

Specificul muncii corepetitorului constă atât în cântarea propriu-zisă, cât și în pregătirea tinerilor elevi cântăreți sau instrumentiști, în vederea apariției lor în public. Orice activitate instructiv-educativă, deci și corepetiția, se supune principiilor generale de învățământ, al accesibilității, intuiției, însușirii conștiente și active, principiul însușirii temeinice și principiului sistematizării cunoștințelor.

Corepetitorului îi este necesară prezența unor scopuri clare în munca sa, deși nu-și poate permite planificarea conținutului repertorial al orelor de curs, aceasta fiind subordonată planificărilor calendaristice ale profesorului de instrument. Totodată este extrem de important ritmul de asimilare a cunoștințelor și formarea deprinderilor instrumentale la elevi. Pentru a putea lucra în cadrul orei de corepetiție, elevul trebuie să prezinte lucrarea cu un minim de elemente tehnice realizate. Până nu se întâmplă acest lucru, se poate face doar o analiză atentă a textului, o urmărire teoretică a dialogurilor sau a temelor principale, însoțită eventual de o citire la prima vedere. Corepetitorul:

- acompaniază soliști sau grupuri de interpreți, orchestre de cameră sau simfonice, lucrează alături de dansatori - soliști sau în grup, acompaniază în spectacole sau manifestări artistice;
- elaborează responsabil tematica cercului și a documentelor școlare;
- pregătește corespunzător orele și fiecare activitate desfășurată cu elevii;
- folosește corespunzător materialul didactic, mijloacele audio-vizuale, aparatura și instrumentele de lucru;
- pregătește participarea la cel mai înalt nivel a echipelor reprezentative la concursuri, tabere de specialitate și întruniri științifice.

I.4. Responsabilități

- Respectarea legislației din domeniul învățământului;
- Respectarea normelor prevăzute în Statutul de funcționar al Palatului Național al Copiilor;
- Respectarea și aplicarea normelor de protecția muncii P.S.I.;
- Responsabilitate față de sănătatea și integritatea corporală a copiilor în timpul întregii activități cu aceștia;
- Răspunderea materială față de inventarul din dotarea cercului sau a bunurilor materiale utilizate temporar.

I.5. Cerințe legislative specifice

- Legea Educației Naționale (LEN) nr. 1/2011;
- Politici educaționale la nivel instituțional, național și european;
- Managementul Calității.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

II. Competențe necesare funcției de corepetitor în învățământul preuniversitar

Standardul profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară din învățământul preuniversitar de corepetitor reprezintă un document care descrie harta competențelor necesare desfășurării activităților instructiv educative, grupate în competențe profesionale generale și specifice, caracterizate prin descriptorii de performanță.

El constituie un reper clar, de ordin calitativ și cantitativ, care descrie nivele minimale de performanță ale exercitării funcției.

II.1. Competențe generale

- Asigurarea acompaniamentului muzical pentru orele de muzică, dansuri, spectacole, participarea activă la repetiții în vederea realizării producțiilor artistice;
- Completarea și sprijinirea activităților din cercurile muzical-artistice desfășurate în interiorul instituțiilor specifice sau în afara acestora.

II.2. Competențe specifice

- Realizează planificarea anuală a activităților de corepetiție;
- Realizează planificarea calendaristică a activităților de corepetiție (în concordanță cu planificarea profesorilor de instrument);
- Elaborează sau achiziționează diferite produse curriculare auxiliare (ghiduri de interpretare);
- Realizează evaluarea activităților de corepetiție proiectate;
- Lucrează individual cu copilul;
- Comunică diferențiat cu fiecare copil;
- Selectează pertinent strategiile de instruire și evaluează nivelul copiilor;
- Pregătește psiho-afectiv copiii pentru competiții / concursuri;
- Monitorizează procesul de instruire a copilului;
- Evaluează performanțele copiilor;
- Oferă feed-back copiilor pentru activitățile specifice desfășurate.

Această funcție impune astfel, capacități de comunicare eficientă atât cu elevii cât și cu profesorii dar și cu factorii ierarhici superiori, partenerii sociali, precum și cu familia, părinții elevilor, cu reprezentanți ai comunității locale, ai ONG-urilor, asociațiilor etc. Trebuie respectate atât standardele de protecție a mediului și de securitate și sănătate în muncă, a normelor generale de protecție a muncii, precum și aplicarea procedurilor de calitate, necesare îndeplinirii cu succes a activităților proprii și ale instituției.

Descrierea competențelor în standard are un caracter general, flexibil, asigurând transferabilitate în situații variate. Cei care vor face analiza de nevoi, vor îndruma și orienta formarea continuă a corepetitorilor, vor ține seama de bilanțul de competențe personale. Un bilanț de dezvoltare personală se poate realiza din inițiativă proprie dacă există jaloanele unui standard național. Bilanțul de competențe poate fi unul evolutiv, care permite unei persoane să conștientizeze achizițiile din perspectiva schimbărilor survenite în activitatea sa profesională, legate de instituție și cerințele ei în comparație cu formarea inițială și cu cerințele contemporane. Bilanțul de competențe măsoară cunoștințele, acțiunile, comportamentul și capacitățile, ajută la poziționarea corepetitorului într-o perspectivă evolutivă.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Standardul profesional de formare continuă corespunzător funcției de corepetitor pentru învățământul preuniversitar a fost gândit într-o viziune flexibilă, dinamică și perfectibilă, pentru a răspunde cerințelor școlii românești actuale, dar și de viitor. El constituie un punct de plecare în formularea obiectivelor și în legarea traseelor de dezvoltare personală, dar și ca un ghid practic, util furnizorilor în elaborarea programelor de formare continuă pentru corepetitorii din învățământul preuniversitar.

II.3. Descrierea competențelor generale

Fiind vorba de sarcini de înaltă responsabilitate și finețe, contribuția corepetitorului în domeniul teatrului muzical este de extremă importanță. De asemenea, corepetitorul poate lucra în cluburi sau palate ale copiilor, în case de cultură sau cercuri artistice unde poate avea un rol foarte apropiat de cel al unui formator. Astfel, corepetitorul trebuie să înțeleagă și să utilizeze mijloacele de comunicare, să transmită idei și să dovedească o serie de calități fundamentale necesare acestei ocupații: o bună citire la prima vedere, capacitatea de a empatiza cu solistul, capacitate de adaptare rapidă, delicatețe, suplețe, elasticitate, precizie și fidelitate în interpretare. Ocupația de corepetitor solicită un profil de competențe complex, privind educarea și instruirea prin activități specifice de corepetiție a copilului care participă la cursurile din palatele și cluburile copiilor, având rolul de a dezvolta capacitățile interpretative ale acestora, formarea lor ca artiști. Pentru realizarea acestui deziderat, corepetitorul se preocupă permanent de propria formare profesională, de formare a unei echipe corepetitor – copil, corepetitor – profesor instrumentist, corepetitor - colegii din cadrul instituției de învățământ precum și cu alți colegi angrenați în activitățile de formare profesională a elevilor, cu scopul de a lucra eficient, într-un mediu de comunicare deschis, echilibrat și profesionist pe toată durata procesului instructiv educativ.

Corepetitorul trebuie să își însușească modalități de lucru în cadrul unui grup orchestral, să urmărească și să participe activ la desfășurarea actului artistic în cadrul repetițiilor și spectacolelor din teatrele muzicale. Astfel, corepetitorul va fi informat asupra unor noțiuni de bază a tehnicilor dirijorale, va căpăta cunoștințe despre tehnica citirii de partituri pentru orchestră, în perspectiva colaborărilor cu ansablurile muzicale în cadrul unor repetiții și spectacole.

Corepetitorul își va însuși noțiuni de bază privind activitățile de formare. Munca alături de copii și adolescenți în cadrul cluburilor și palatelor copiilor, în casele de cultură și cercurile artistice, îl apropie foarte mult pe corepetitor de rolul de formator, de îndrumător al celor pe care îi acompaniază. Astfel, corepetitorul va dobândi cunoștințe de bază a disciplinelor psihopedagogice și a tehnicilor de evaluare.

Particularitățile de lucru ale corepetitorului îl fac pe acesta să fie pus în situația de a improviza un acompaniament în cadrul repetițiilor cu diferite grupuri vocal-instrumentale. Din acest motiv corepetitorul va trebui să își însușească tehnici ale disciplinelor de specialitate care să îl ajute în realizarea aranjamentelor muzicale pentru buna funcționare a instituțiilor unde lucrează.

Corepetitorul trebuie să își însușească și să cunoască informații teoretice și să-și dezvolte abilități practice studiind:

- acompaniament;
- repertoriul specific teatrelor muzicale;
- repertoriul specific cluburilor și palatelor copiilor;
- informații științifice în specialitate (teorie muzicală, istoria muzicii, armonie, polifonie, aranjamente muzicale, forme,) corespunzătoare nivelului 5 (bacalaureat) al calificării profesionale;
- modalitățile prin care poate motiva copiii spre a se perfecționa în activitatea artistică în care aceștia se pregătesc;
- etapele de lucru cu soliștii și corurile teatrelor muzicale;
- particularități specifice ale vocii umane funcție de vârstă și sex;
- modalități de comunicare și lucrul în echipă, chestiuni specifice în muncă alături de copii sau adolescenți;

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

- criterii și reglementări naționale privind asigurarea calității;
- proceduri de asigurare a calității;
- cunoștințe de specialitate intra/inter/pluri/transdisciplinare.
- normele ssm și psi specifice activităților;
- proceduri și căi de evacuare în caz de calamități naturale sau incendiu.

Pentru desfășurarea activității în condiții optime, corepetitorul trebuie să își însușească și să cunoască:

- elemente de orchestrație și instrumentație;
- principii de bază ale disciplinei *Orchestrație muzicală*;
- tehnica citirii unei partituri de orchestră de nivel mediu;
- elemente de bază ale tactării dirijorale;
- armonie muzicală;
- aranjamente orchestrale și corale;
- tehnici elementare de predare ale profesorului corepetitor;
- noțiuni de pedagogie școlară;
- elemente de psihologie a copilului și psihologie a vârstelor;
- noțiuni minimale de didactica a predării corepetiției;
- metode și tehnici ale managementului clasei de elevi;
- elemente de consiliere și orientare în carieră.

Corepetitorul are următoarele abilități specifice care îl fac competent pentru:

- proiectarea activităților de corepetiție;
- îndrumarea activităților de corepetiție;
- monitorizează procesul de instruire a copilului;
- evaluarea performanței copiilor în ceea ce privește evoluția sau involuția acestora;
- oferirea feed-back –ului copiilor cu scopul de a îmbunătăți calitatea interpretării;
- identificarea cerințelor de calitate specifice;
- susținerea și acompanierea soliștilor și a corurilor în cursul activității de corepetitor la repetițiile scenice, de cabină sau în înregistrări;
- susținerea activității de pianist la ansamblurile muzicale cu dirijorul de orchestră și soliștii, pianist la repetițiile de regie, cea de maestru corepetitor la scenă, corepetitor pentru balet, pianist în cadrul orchestrei, atunci când partitura muzicală solicită aceasta, susține în spectacole acompaniamentul recitalelor;
- orchestrarea unei melodii simple pentru instrumentele orchestrei de cameră;
- descifrarea unei partituri pentru orchestră de cameră;
- urmărirea și interpretarea gesturilor dirijorale;
- armonizarea unei teme date, o melodie simplă, pe care să o poată realiza cu acompaniament armonic;
- susținerea unei ore de corepetiție la nivelul ciclului primar, fără a se substitui formatorului;

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

- cunoașterea competențelor generale ale educației muzicale și ale educației muzicale specializate;
- elaborarea unui proiect didactic pentru disciplina corepetiție la nivelul ciclului primar;
- consilierea copiilor și orientarea acestora, după caz, către studiul muzicii la nivel profesionist.

Din perspectiva reflexiei critice și constructive a activității pe care o desfășoară, corepetitorul:

- realizează analiza autoreflexivă privind nivelul și stadiul propriei pregătiri profesionale în raport cu exigențele formulate pentru carieră;
- Analiza autoreflexivă este realizată folosind puncte tari și puncte slabe identificate în dezvoltarea profesională proprie;
- Identificarea standardelor impuse de exercitarea profesiei didactice de corepetitor la un înalt nivel de competență.

Având în vedere specificul muncii de corepetitor, acesta trebuie să fie suficient de competent și creativ pentru adaptarea permanentă la situațiile inedite posibile a se întâmpla în cursul repetițiilor, a concertelor și spectacolelor, a înregistrărilor etc. În astfel de momente corepetitorul trebuie să aibă abilitatea de a surmonta orice problemă apărută din eroarea unui solist, a dirijorului sau ansamblului, a copiilor și elevilor participanți la actul artistic. Capacitatea creativă a corepetitorului, în special a celui ce activează în cluburile și palatele copiilor, trebuie să fie una dintre calitățile de bază ale celui ce permanent se confruntă cu nevoia de inovare și adaptare la repertoriul cerut. Nu de puține ori se întâmplă ca profesorul coregraf sau cel de canto să îi solicite corepetitorului un acompaniament adecvat unui dans sau melodie care nu are o partitură scrisă în acest sens. Capacitatea de adaptare, inovare și creativitate a corepetitorului sunt în acest caz decisive.

Arta, în general, presupune creativitate iar muzica nu face excepție. Mai mult decât atât, spre deosebire de alte arte, muzica are nevoie de un intermediar între creator și consumatorul de artă. Acest intermediar este interpretul care, practic, recrează opera de artă pentru a putea fi înțeleasă de ascultător. Tocmai aceasta capacitate îl face pe interpret, în cazul de față pianistul corepetitor, un re-creator de ale cărui abilități depinde întreg actul artistic. Capacitatea de creație a corepetitorului stă în cunoștințele profunde de stilistică și estetică muzicală, de stăpânire a mijloacelor artistice necesare interpretării în maniera stilistică a repertoriului muzical redat.

Creativitatea și inovația se pot regăsi în munca corepetitorului în ceea ce privește studiul individual, în găsirea de noi tehnici de execuție a unor pasaje, de creare a unor acompaniamente pentru piese și dansuri care nu au partituri scrise în acest sens, de aranjamentul armonic al unor lucrări muzicale sau de orchestrarea altora asemănătoare.

II.4. Descrierea competențelor transversale

Competențele transversale caracteristice activității de corepetiție se materializează prin:

1. Autonomie și responsabilitate

Deși munca corepetitorului nu presupune autonomie, implică maximă responsabilitate, fiind raportată în permanență la partenerul de acompaniament. Acesta poate fi un grup (trio, cvartet sau alt grup cameral, cor, orchestră, ambele, corp de balet clasic, de dansuri populare sau moderne etc.) sau poate fi un singur individ (solist vocal, instrumentist etc.). Partenerul corepetitorului va fi întotdeauna în centrul activității, va fi cel ce va stabili programul ce va fi studiat.

Responsabilitatea corepetitorului este una foarte mare, în multe cazuri depășind-o pe cea a solistului sau a grupului acompaniat, eroarea corepetitorului putând afecta decisiv evoluția artistică a celui acompaniat.

Evident, munca corepetitorului se va încadra întotdeauna în specificul instituției unde se desfășoară.

Responsabilitatea corepetitorului este una deosebită întrucât el se substituie unui grup orchestral format din mulți interpreți astfel că, în calitate de unic acompaniator, corepetitorul are un rol decisiv în actul artistic. Autonomia lui se referă numai la perioada de studiu individual când acesta trebuie să-și însușească

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

repertoriul muzical. Altfel, corepetitorul este prin excelență un om de echipă și are chiar responsabilitatea de a se omogeniza cu interpretul solist așa încât creația artistică să fie interpretată unitar și coerent.

2. Interacțiune socială

Fiind o muncă colectivă, interacțiunea socială este o caracteristică a corepetitorului. Astfel, acesta trebuie să dovedească competențe de comunicare, să aibă un acut simț al muncii în echipă, să ateste flexibilitate, cunoștințe de psihologie minimală care să îl ajute în lucrul alături de partenerii săi artistici. Întrucât activitatea pe care o desfășoară presupune o permanentă muncă în echipă, corepetitorul interacționează cu alți interpreți în fiecare moment al muncii sale desfășurate în teatrele muzicale sau în cluburile și palatele copiilor. Cunoștințele de comunicare, flexibilitatea și maleabilitatea sunt deci obligatorii și trebuie să fie în permanență îmbunătățite și dezvoltate pentru o creștere continuă a eficienței.

Interacțiunea socială este o caracteristică importantă a corepetitorului care, în munca sa, cooperează cu oameni de pe o plajă foarte largă a pregătirii artistice. Astfel, pianistul corepetitor poate interacționa cu artiști de renume mondial în teatrele muzicale dar și cu debutanți în domeniul artistic, așa cum sunt mulți dintre copiii de la cluburile și palatele copiilor, din cercurile artistice sau casele de cultură. Flexibilitatea, înțelegerea și adaptarea la nivelul fiecăruia dintre cei alături de care lucrează, fac din corepetitor un personaj complex și extrem de respectat dacă deține competențele și abilitățile necesare exprimării artistice.

3. Dezvoltare personală și profesională

Stabilirea priorităților în dezvoltarea profesională proprie se realizează cu autoexigență, tenacitate, dorință de progres în carieră, conștiința propriei valori. În acest sens, corepetitorul participă la programe și activități de formare în concordanță cu politicile MENCS și cu nevoile personale de dezvoltare profesională, își dezvoltă seturi / tipuri noi de competențe în concordanță cu evoluția profesiei, realizează îmbunătățirea activităților proprii. Corepetitorul trebuie să-și îmbunătățească capacitatea de a proiecta obiectiv propriul traseu de formare și dezvoltare în carieră. Acesta trebuie să valorifice în mod personal oportunitățile momentului/ etapei. Corepetitorul trebuie în permanență însă să își coreleze propriile aspirații și intenții cu disponibilitățile oferite la nivel național și european. Astfel el trebuie să își dezvolte permanent capacitatea de documentare, selecție și interpretare a informației referitoare la statutul și dezvoltarea profesională, capacitatea de autorefecție și autoevaluare. Corepetitorul trebuie să poată să-și redefinească obiectivele de dezvoltare personală și profesională în funcție de:

- diverși factori și condiții de natură obiectivă sau subiectivă;
- modificarea etapelor și reperelor de parcurs stabilite inițial;
- adaptarea proiectului inițial la evoluțiile profesiei de corepetitor din sau la cele ale sistemului de învățământ vocațional.

Deschiderea permanentă spre inovație, către noi tehnici și valori ale cunoașterii profesionale, o continuă preocupare pentru perfecționare și autodepășire, toate aceste atribute trebuie să însoțească un profesionist în carieră. Este și cazul corepetitorului a cărui evoluție trebuie să urmărească o pantă ascendentă care să îi permită să abordeze un repertoriu din ce în ce mai divers, să-i îmbunătățească cunoștințele și aptitudinile, să-i diversifice competențele profesionale. Astfel, noul concept al cunoașterii mondiale, *“The long life learning”* (învățământ pe tot parcursul vieții), își găsește aici perfectă justificare.

Corepetitorul trebuie să-și lărgască sfera cunoștințelor profesionale prin studiul a noi obiecte de specialitate. Teatrele muzicale sunt într-o continuă schimbare; necesitatea eficienței financiare le cere noi performanțe, noi modalități de atragere a publicului și mass-mediei, a sponsorilor, fără de care nici o instituție artistică modernă nu mai poate supraviețui. Toate aceste aspecte cer noi modalități de lucru, noi tipuri de spectacole, condiții excepționale de lucru la care trebuie să se adapteze și corepetitorul, ca parte integrantă din ansamblul instituției culturale.

Cluburile și palatele copiilor, cercurile artistice și casele de cultură evoluează și ele permanent, pentru a ține pasul cu noile tendințe în materie artistică, în învățământ, show-biz, televiziune etc. Este de la sine înțeles ca și corepetitorul, prezent în marea majoritate a acțiunilor artistice ale acestor instituții, trebuie să manifeste un efort de continuă perfecționare și diversificare a calităților și competențelor sale.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 1

Titlul unității de competență nr. 1: Proiectarea activităților de corepetiție			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice: Debutant		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea analizei nevoilor de învățare prin activități de corepetiție	Cunoaște, înțelege și utilizează teoriile despre tipologia nevoilor umane, relația dintre nevoi, scopuri, atitudini, valori și despre motivația învățării.	Identifică nevoile de învățare ale elevilor prin proiectarea unor instrumente diverse de evaluare a nivelului achizițiilor anterioare. Interpretează rezultatele investigării nevoilor de învățare ale elevilor.	Manifestă obiectivitate în analiza nivelului achizițiilor anterioare ale elevilor.	Creează și folosește instrumente de cunoaștere a experienței de învățare a elevilor și de identificare a nevoilor.	Îndeplinește în mod responsabil sarcinile profesionale, în condiții de autonomie.
2. Proiectarea activității anuale și semestriale	Cunoaște, înțelege, explică și interpretează documentele curriculare.	Realizează planificările anuale și semestriale în conformitate cu documente curriculare și legislative.	Selectează modelul de proiectare didactică în funcție de nivelul de școlaritate, tipurile de obiective educaționale.	Realizează planificările calendaristice anuale și semestriale.	Adaptează planificarea calendaristică la particularitățile elevului/grupului de elevi. Proiectează diferențiat conținuturile învățării în funcție de ritmul de învățare al elevilor.
3. Proiectarea orelor/lecțiilor de corepetiție	Cunoaște, înțelege și utilizează teoriile despre tipologia lecțiilor, tipologia competențelor. Cunoaște și utilizează metodologia de elaborare a proiectelor de lecție.	Elaborează proiecte de lecție specifice activităților de corepetiție. Proiectează sarcini de lucru variate pentru formarea și evaluarea competențelor elevilor.	Reflectează critic și constructiv asupra proiectelor de lecții/corepetiție elaborate.	Proiectează în mod creativ și inovator activitățile de învățare.	Adaptează conținutul lecției proiectate la particularitățile elevilor.
4. Proiectarea activităților extrașcolare și extracurriculare	Cunoaște tipologia activităților extracurriculare și extrașcolare.	Identifică nevoile elevilor privind tipurile de activități educative extrașcolare și posibilitățile de realizare a acestora, prin consultarea beneficiarilor primari și secundari ai educației. Proiectează activități extracurriculare și extrașcolare corelate cu nevoile elevilor.	Reflectează critic și constructiv asupra activităților extracurriculare și le raportează la nevoile de dezvoltare ale elevilor, ale școlii și ale comunității.	Proiectează activități/programe de dezvoltare educativă extrașcolară cu impact asupra dezvoltării abilităților de comunicare ale elevilor în situații diferite.	Adaptează conținutul activităților extrașcolare și extracurriculare proiectate la particularitățile elevilor.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

5. Proiectarea produselor curricular	Cunoaște conceptele-produs curricular, ghid metodologic pentru cadrele didactice, caiet de muncă independentă pentru elevi, material didactic auxiliar, soft educațional etc.	Proiectează materiale didactice suport pentru elevi. Proiectează fișe de muncă independentă.	Analizează critic și constructiv produsele auxiliare proiectate în raport cu nevoile de învățare ale elevilor.	Proiectează în mod creativ produsele auxiliare în funcție de particularitățile clasei de elevi.	Selectează produsele curriculare auxiliare necesare în funcție de specificul elevilor.
6. Analiza proiectelor de activitate de corepetiție elaborate	Înțelege necesitatea analizării propriilor proiecte de activitate didactică și raportarea lor la diverse modele.	Analizează și compară proiectele didactice elaborate cu diverse modele.	Reflectează în mod critic asupra proiectelor didactice elaborate și identifică puncte slabe și puncte tari în proiectare.	Proiectează în mod creativ indicatori de performanță pentru proiectele de activitate didactică elaborate.	Revizuieste proiectele pe baza feedback-ului obținut.
Criterii de performanță: 1) Realizează lectura personalizată a programelor școlare și a manualelor școlare pentru proiectarea activității de corepetiție. 2) Respectă reglementările în vigoare privind conținutul și forma documentelor de proiectare. 3) Prezintă /comunică rezultate relevante referitoare la activitate în cadrul comisiei metodice, în întâlnirile cu părinții.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 2

Titlul unității de competență nr. 2: Conducerea și monitorizarea procesului de corepetiție				Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat	
				Nivelul expertizei didactice: Debutant	
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Comunicare educațională	Cunoaște metodele de comunicare specifice receptorilor implicați.	Aplică strategii de comunicare eficiente în relația cu elevii. Transferă informațiile din mediul familial al elevilor în conducerea procesului de corepetiție.	Analizează implicațiile induse de comunicarea cu elevii.	Caută noi modalități de comunicare eficientă cu elevii, părinții și colegii de profesie.	Își asumă responsabilitate în comunicare. Își personalizează demersul educațional. Manifestă interes pentru o comunicare educațională mai eficientă. Adoptă în comunicare o atitudine deschisă, cooperantă.
2. Organizarea și conducerea activităților de corepetiție	Cunoaște metodologia organizării și desfășurării lecțiilor de corepetiție. Utilizează corect limbajul specific.	Asigură adecvarea strategiilor de corepetiție la caracteristicile de grup și individuale. Rezolvă eficient problemele de gestionare a timpului didactic.	Analizează și depistează punctele tari și cele slabe ale activităților de corepetiție desfășurate. Anticipează acțiuni ameliorative și de dezvoltare.	Anticipează nevoile de dezvoltare viitoare ale elevilor și desfășoară activități de învățare în concordanță cu acestea.	Își personalizează demersul în organizarea și conducerea activităților de corepetiție și își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate.
3. Evaluează și monitorizează procesul de corepetiție	Cunoaște metodologia evaluării procesului de corepetiție.	Elaborează instrumente de evaluare adecvate atât conținutului, cât și obiectivelor propuse. Integrează actul evaluativ în demersul didactic cotidian. Exersează comportamentul evaluativ și autoevaluativ al elevilor.	Înregistrează, periodic, aprecieri juste asupra procesului evaluativ. Analizează informațiile obținute prin feed-back.	Elaborează instrumente alternative de evaluare.	Manifestă autonomie în monitorizarea procesului de corepetiție. Își asumă responsabilitatea deciziilor privitoare la actul evaluării.
4. Reconsiderarea și revizuirea proiectului inițial	Cunoaște alternative la strategia de învățare și evaluare proiectată. Identifică aspectele ce trebuie supuse revizuirii.	Rezolvă contradicțiile create între proiectul inițial și realitatea educațională.	Revizuieste, periodic, procesul de corepetiție, pe baza informațiilor obținute. Compara proiectul inițial cu dinamica situațiilor de corepetiție.	Identifică măsuri ameliorative ale procesului, în funcție de dinamica situației. Găsește modalități noi, adecvate contextului educațional.	Își asumă responsabilitatea modificării proiectului inițial în funcție de reacțiile clasei de elevi.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Criterii de performanță:

- 1) Organizează procesul de corepetiție în funcție de obiectivele stabilite, programa școlară și resurse.
- 2) Conduce eficient activitățile de corepetiție ale grupului/clasei.
- 3) Evaluează și monitorizează eficient procesul de corepetiție.
- 4) Optimizează procesul de corepetiție în funcție de feed-back-ul primit.
- 5) Elaborează instrumente de monitorizare a procesului de corepetiție.
- 6) Aplică strategii proprii în organizarea și conducerea procesului de corepetiție.
- 7) Manifestă originalitate în desfășurarea procesului de corepetiție.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 3

Titlul unității de competență nr. 3: Evaluarea activităților de corepetiție			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice: Debutant		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Elaborarea probelor de evaluare cu diferite funcții specifice (diagnoză, progres, selecție etc.)	Cunoaște și explică tipurile de evaluare, funcțiile evaluării, metodele și instrumentele de evaluare.	Stabilește obiectivele ce se evaluează în concordanță cu programa școlară. Elaborează instrumentele de evaluare, precum și baremele de corectare și notare cu respectarea principiilor evaluării. Asigură concordanță între instrumentele de evaluare și obiectivele urmărite.	Analizează periodic calitatea instrumentelor de evaluare folosite și ia măsurile necesare.	Folosește o varietate de instrumente în rezolvarea cărora să activeze: memoria, gândirea, creativitatea, etc.	Elaborează în mod responsabil instrumentele de evaluare urmărind realizarea cu elevii a unor performanțe superioare.
2. Aplicarea probelor de evaluare, analiza și interpretarea rezultatelor și stabilirea măsurilor ameliorative	Cunoaște contextele educaționale în care se realizează evaluarea și condițiile necesare pentru o evaluare corectă.	Aplică probe de evaluare conform normelor și principiilor pedagogice. Interpretează rezultatele și stabilește măsuri ameliorative.	Compară rezultatele elevilor obținute la evaluări cu cele de la evaluările anterioare, observă dacă se află în progres sau regres și aduce schimbări procesului.	Dovedește creativitate în stabilirea măsurilor de schimbare a procesului în funcție de rezultatele evaluărilor.	Monitorizează periodic rezultatele elevilor și adaptează în mod responsabil conținutul procesului.
3. Utilizarea unor instrumente de consemnare a rezultatelor la evaluări și de înregistrare a dinamicii performanțelor elevilor	Înțelege necesitatea folosirii acestor instrumente și importanța analizei periodice a dinamicii performanțelor elevilor.	Elaborează instrumente de consemnare a rezultatelor elevilor. Urmărește evoluția acestor rezultate și calitatea răspunsurilor elevilor, aduce schimbări procesului, determinate de rezultatele elevilor.	Urmărește calitatea instrumentelor folosite și măsura în care ele oferă informațiile pe care le așteaptă.	Se preocupă de diversificarea acestor instrumente pentru a avea o imagine mai largă asupra competențelor elevilor.	Elaborează aceste instrumente potrivit propriei experiențe și în urma studierii altor experiențe.
4. Optimizarea procesului de corepetiție în raport cu rezultatele evaluărilor	Cunoaște schimbările ce trebuie aduse procesului în funcție de rezultatele elevilor la evaluări.	Aduce schimbări în conținutul procesului pentru optimizarea acestuia și pentru obținerea de rezultate superioare. Are în vedere și modificarea sistemului de evaluare, dacă el nu oferă informațiile așteptate. Renunță la metode și instrumente care s-au dovedit ineficiente.	Reflectează asupra calității procesului de corepetiție după implementarea schimbărilor.	Manifestă creativitate în realizarea schimbărilor aduse procesului.	Acționează cu responsabilitate în aplicarea măsurilor de optimizare a procesului.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Criterii de performanță:

- 1) Elaborează instrumente de evaluare în raport cu obiectivele stabilite.
- 2) Aplică instrumentele de evaluare.
- 3) Dezbate cu elevii rezultatele evaluărilor și comunică, în mod confidențial, părinților, aceste rezultate.
- 4) Analizează rezultatele evaluărilor și stabilește măsuri de optimizare a procesului.
- 5) Elaborează instrumente de consemnare a rezultatelor evaluărilor și de înregistrare a dinamicii performanțelor elevilor.
- 6) Manifestă creativitate în procesul evaluării.
- 7) Colaborează cu profesorii pentru perfecționarea evaluării procesului de corepetiție.
- 8) Este preocupat de studierea materialelor de specialitate și a experiențelor pozitive ale altor colegi.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 4

Titlul unității de competență nr. 4: Integrarea și utilizarea TIC în activitățile de corepetiție			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice: Debutant		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectează experiențe de învățare care presupun utilizarea resurselor TIC	Cunoaște terminologia specifică învățării mediate/facilitate de TIC.	Identifică unitățile de învățare care implică utilizarea TIC la diferite discipline.	Alege secvențele din curriculum care pot fi abordate prin utilizarea TIC.	Selectează, din diferite surse, experiențe de învățare care presupun utilizarea TIC.	Proiectează, în condiții de autonomie restrânsă, experiențe de învățare care presupun utilizarea resurselor TIC.
2. Selectează echipamente și resurse software specifice TIC pentru a fi utilizate în procesul de corepetiție	Cunoaște tipurile de echipamente hardware și softuri care pot fi folosite în activitățile de învățare.	Stabilește integrarea în activități a elementelor TIC.	Apreciază critic eficacitatea unei activități desfășurate cu suport TIC	Selectează noi echipamente și softuri pentru a le integra în activitățile de corepetiție.	Selectează echipamentele și softurile necesare desfășurării activităților de corepetiție.
3. Utilizează resurse specifice TIC pentru facilitarea procesului de învățare	Cunoaște tipurile de resurse care pot fi folosite în activitățile de corepetiție.	Integrează elementele de TIC în desfășurarea activității în momentele optime, atingând randamentul scontat.	Reflectează la avantajele și limitele utilizării TIC în susținerea învățării.	Utilizează TIC pentru diferitele momente ale activității de corepetiție.	Utilizează unele resurse specifice TIC pentru facilitarea procesului de învățare în condiții de autonomie limitată.
4. Evaluează eficacitatea utilizării resurselor TIC în procesul corepetiției	Explică și interpretează modalitățile de evaluare a eficacității resurselor TIC.	Evaluează echipamentele și rezultatele utilizării lor în activitățile de corepetiție.	Evaluează potențialul didactic al TIC în relație cu dezvoltarea competențelor.	Creează instrumente de evaluare pentru a stabili eficiența utilizării resurselor TIC în activitatea de corepetiție.	Evaluează efectele pozitive și dezavantajele utilizării TIC, pe termen mediu și lung.
Criterii de performanță: 1) Proiectează unități de învățare care implică utilizarea TIC. 2) Integrează TIC, în manieră funcțională, în activitățile de învățare. 3) Evaluează potențialul didactic al instrumentelor informatice în relație cu dezvoltarea competențelor vizate. 4) Manifestă creativitate în procesul proiectării și utilizării TIC în activitățile didactice. 5) Integrează elementele de TIC în activitățile de formare continuă la care participă.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 5

Titlul unității de competență nr. 5: Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat		
Nivelul expertizei didactice: Debutant					
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Utilizarea unor modele, metode și tehnici adecvate de cunoaștere, consiliere și tratare diferențiată a elevilor (de exemplu: pentru elevii cu dificultăți de învățare, pentru cei supradotați etc.)	Cunoaște, înțelege, explică diferite modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor. Argumentează modul de aplicare a diferitelor modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Aplică metode de consiliere și tartare diferențiată a elevilor cu dificultăți în învățare, sau cu performanțe deosebite.	Analizează critic diferite modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Corelează în manieră creativă anumite metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Folosește în mod responsabil diferite metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.
2. Evaluarea efectelor activităților de cunoaștere, consiliere, tratare diferențiată a elevilor, în scopul îmbunătățirii acesteia	Cunoaște și explică modalitățile de evaluare a efectelor activităților de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Aplică periodic diferite metode și tehnici de evaluare și autoevaluare a propriilor activități de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Analizează critic și autocritic efectele propriilor activități de consiliere și tratare diferențiată a elevilor în vederea optimizării acestora.	Manifestă o receptivitate crescută pentru identificarea și corectarea erorilor făcute în activitatea de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.	Folosește în mod responsabil diferite strategii de evaluare a efectelor activităților proprii de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.
3. Aplicarea de strategii adecvate de consiliere a familiei, în probleme specifice	Cunoaște, explică/argumentează diferite modalități de intervenție în consilierea familiei în probleme specifice educației muzicale ale elevilor.	Aplică strategii diverse de consiliere a părinților.	Analizează comparativ diferitele modalități de consiliere a familiei în probleme specifice.	Combină diferite strategii de consiliere a familiei.	Aplică în mod autonom și responsabil diferite strategii noi de consiliere a familiei în funcție de problemele elevilor.
4. Participarea la completarea fișelor psihopedagogice ale elevilor	Cunoaște, înțelegere, explică/argumentează conținuturile și metodologia de completare a fișei psihopedagogice a elevilor.	Stabilește corelații între informațiile consemnate în fișa psihopedagogică a elevului.	Compară diferite modalități de completare a fișei psihopedagogice a elevului.	Structurează și sintetizează, în manieră originală, informațiile cuprinse în fișa psihopedagogică a elevului.	Își asumă responsabilitatea pentru autenticitatea informațiilor consemnate în fișa psihopedagogică a elevului.
Criterii de performanță:					
1) Cunoaște particularitățile dezvoltării psihologice ale elevilor.					
2) Consiliază părinții în adoptarea unor decizii importante privind educația copilului în domeniu.					
3) Analizează efectele aplicării diferitelor metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor.					
4) Consemnează în mod corect datele personale ale elevilor în fisa psihopedagogică.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 6

Titlul unității de competență nr. 6: Managementul clasei/grupeii			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice: Debutant		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/ Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Organizarea ambientului clasei de elevi pentru a corespunde activităților de corepetiție	Cunoaște și utilizează limbajul specific managementului clasei.	Folosește cunoștințele cu privire la dimensiunea ergonomică în organizarea sălii de corepetiție. Antrenează elevii și părinții în organizarea sălii de clasă.	Evaluează ergonomia sălii de corepetiție în funcție de rezultatele lor. Consultă elevii cu privire la organizarea sălii de corepetiție.	Găsește soluții noi de organizare pentru a corespunde cerințelor activităților de corepetiție.	Organizează sala de corepetiție după consultări. Manifestă responsabilitate în organizarea sălii de corepetiție.
2. Proiectarea activității clasei și organizarea grupului de elevi în vederea favorizării învățării și socializării elevilor	Are cunoștințe cu privire la proiectarea activității și organizarea spațiului. Explică elevilor cum s-a proiectat activitatea și ce se urmărește prin organizarea acesteia în vederea realizării unor relații corespunzătoare învățării.	Rezolvă problemele privind organizarea spațiului pentru motivarea elevilor în abordarea învățării.	Reflectează asupra documentelor de proiectare și aduce îmbunătățiri. Face schimbări în organizare în funcție de rezultate. Urmărește relațiile stabilite între elevi.	Manifestă spirit creativ în proiectarea activității și în organizarea spațiului de corepetiție.	Ia decizii privind proiectarea și organizarea spațiului de corepetiție pentru stimularea elevilor în procesul de învățare.
3. Rezolvarea conflictelor dintre elevi și a crizelor educaționale	Are cunoștințe referitoare la conflicte și crize educaționale și înțelege deosebirea dintre conflict și criză.	Rezolvă conflictele dintre elevi. Se implică în rezolvarea crizelor educaționale.	Reflectează asupra rezolvării conflictelor și crizelor educaționale și caută soluții pentru prevenirea lor.	Analizează cauzele conflictelor pentru a acționa asupra lor. Este preocupat ca fiecare rezolvare să nu determine reapariția cauzelor.	Rezolvă cu responsabilitate conflictele dintre elevii clasei.
Criterii de performanță: 1) Folosește corect limbajul specific managementului clasei. 2) Proiectează activitățile și organizează grupul de elevi în vederea favorizării învățării. 3) Rezolvă conflictele dintre elevi. 4) Se ocupă de socializarea elevilor. 5) Analizează și apreciază experiențe pozitive în domeniu. 6) Face analize privind cauzele care determină apariția conflictelor între elevi. 7) Împărtășește colegilor aspecte din propria experiență.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Unitatea de competență nr. 7

Titlul unității de competență nr. 7: Managementul carierei și al dezvoltării personale			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice: Debutant		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Realizarea analizei autoreflexive privind nivelul și stadiul propriei pregătiri profesionale în raport cu exigențele formulate pentru cariera didactică	Înțelege importanța analizei autoreflexive privind stadiul și nivelul propriei pregătiri profesionale pentru identificarea nevoilor proprii de formare continuă.	Aplică tehnici de autocunoaștere personală și autoevaluare a competențelor profesionale actuale și identifică nevoile de formare.	Manifestă gândire critică prin creșterea capacității de autoevaluare.	Construiește și aplică grile de autoevaluare a comportamentului profesional.	Manifestă responsabilitate în autoanaliza reflexivă și ține cont de observațiile și recomandările primite în autoevaluarea comportamentului profesional.
2. Proiectarea propriului traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră	Susține cu argumente pertinente necesitatea proiectării propriului traseu de formare și dezvoltare profesională.	Elaborează un plan individual de formare profesională și dezvoltare în carieră pe termen scurt, mediu și lung.	Adoptă un mod de gândire flexibil, pozitiv, activ și creativ.	Construiește un traseu individual de formare profesională și dezvoltare în carieră în funcție de nevoile identificate, propriile interese și de recomandările primite.	Proiectează cu responsabilitate traseul individual de formare profesională și dezvoltare în carieră ținând cont de sugestiile și recomandările primite.
3. Participarea la programele și activitățile specifice de formare	Identifică ofertele de programe și activități de formare continuă specifice învățământului primar și le valorifică în activitatea didactică.	Participă la programele și activitățile de formare specifice învățământului primar pentru îndeplinirea planului propriu de dezvoltare profesională și personală și pentru actualizarea pregătirii profesionale.	Utilizează autoreflecția critică în cadrul programelor și activităților de formare continuă specifice și creează atașament față de comunitatea profesională.	Argumentează opinii profesionale în cadrul dezbaterilor sau programelor de formare continuă specifice învățământului primar și abordează inovator situațiile problemă.	Inițiază dezbateri în cadrul programelor și activităților specifice de formare și susține puncte de vedere personale.
4. Asigurarea unui caracter flexibil propriei evoluții în carieră prin reajustarea și reconsiderarea proiectului inițial	Flexibilizează proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă în acord cu noile provocări în planul dezvoltării profesionale. Explică și argumentează nevoia de revizuire a proiectului inițial de formare și dezvoltare personală continuă.	Reconsideră proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă în raport cu provocările profesionale și cu deficiențele constatate în propriul comportament profesional.	Adoptă o atitudine constructivă în deciziile de reconsiderare a proiectului inițial de formare și dezvoltare continuă proprie și anticipează pe baza reflecției personale provocările /dificultățile în implementarea noului traseu profesional.	Raportează permanent parcursul de formare și dezvoltare continuă la rezultatele cercetării științifice și dinamica politicilor educaționale. Reglează continuu disfuncționalitățile apărute în propria activitate profesională.	Actualizează proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă cu sprijin parțial oferit de colaboratori.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactic auxiliară corepetitor - debutant

Criterii de performanță:

- 1) Își autoevaluează comportamentul profesional ținând cont de observațiile și recomandările primite cu diverse ocazii.
- 2) Identifică nevoile de dezvoltare personală și profesională.
- 3) Este preocupat de dezvoltarea profesională și personală continuă.
- 4) Își elaborează un plan individual de formare continuă și de dezvoltare a carierei pe termen scurt, mediu și lung.
- 5) Participă periodic la diferite tipuri de formare continuă.
- 6) Învăță din experiența proprie și din experiența altora optimizându-și permanent comportamentul profesional.
- 7) Integrează noile competențe achiziționate în sistemul de competențe profesionale existent.
- 8) Își actualizează continuu traseul de formare profesională și de dezvoltare personală în raport cu exigențele formulate pentru cariera didactică.
- 9) 9. Manifestă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții.